

1. Meetme nimetus

Meede 1.2 KODUKANT KORDA (*elukeskkonna investeeringute meede*)

2. Meetme eesmärk

Meetme üldeesmärk on tegevuspiirkonna elukvaliteedi ja atraktiivsuse tõstmine läbi kogukonna aktiivsuse suurendamise ja mitmekesiste tegevusvõimaluste loomise, mis aitab kaasa inimeste väärtushinnangute paranemisele ja oma kodukandi väärtustamisele.

Spetsiifilised eesmärgid:

- Tervislik ja kultuuriline vaba aja sisustamine
- Puhas atraktiivne loodus- ja elukeskkond
- Heakorrastatud asumid ja kohalikku elukeskkonda parandavad objektid

3. Toetatavad tegevused⁸

Meetme raames toetatavate tegevuste näited on:

- **investeeringuprojektide ettevalmistamine** – *nt ehitusprojekteerimine, geoloogilised ja geodeetilised uuringud.*
- **spordi-, kultuuri-, turismiobjektide korrastamine ja rajamine** – *nt tervise-, teema-, kultuuri-, matkaradade korrastamine ja/või rajamine; radade viidastamine, väikeinfrastruktuuri rajamine; objektiga seotud turundusmaterjalide koostamine jms; kultuuri- ja turismiobjektide rajamine ja/või korrastamine, investeeringud avalikesse, atraktiivsetesse objektidesse, objektide turundusega seotud tegevused, objektide konserveerimine jms. Lubatud nii ehitamine, rekonstrueerimine kui renoveerimine.*
- **laste mänguväljakute, välispordiväljakute rajamine jms.** *Lubatud nii ehitamine, rekonstrueerimine kui renoveerimine.*
- **avaliku kasutusega objektide lisainvesteeringute toetamine;** *Lubatud nii ehitamine, rekonstrueerimine kui renoveerimine.*
- **heakorratööde toetamine** – *nt talgute korraldamine, väikevahendite soetamine, veekogude puhastamine jms; jäätmete liigiti sorteerimispunktide, kogumispunktide (sh ohtlikud jäätmed), prügimajade rajamine jms*
- **toetatava objekti ja sündmuse tähistamine nõutava sümboolikaga.**

Ei toetata:

- korteriühistute energiatõhususe suurendamine, korterelamu fassaadide renoveerimine, korterelamute küttesüsteemide renoveerimine jms.
- teostatavus- ja tasuvusanalüüsi koostamine, keskkonnamõtjude uuringud, kergliiklusteede rajamine.

Meetme raames toetatakse tegevuste korraldamise ja/või elluviimisega seotud kulutusi, põhjendatud juhtudel ka soetusi. Kulutused peavad olema mõistlikud ning põhjendatud ja kooskõlas Leader-meetme määrusega („Kohaliku tegevusgrupiga halduslepingu sõlmimise taotlemise ja taotluse menetlemise kord, nõuded kohaliku tegevusgrupi kohta ning Leader meetme raames antava kohaliku tegevusgrupi toetuse ja projektitoetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord“, Põllumajandusministri 21.septembri 2012 määrus nr 75. Kindlasti järgida Leader-meetme määruse § 32 toodud abikõlblikke ja mitteabikõlblikke kulusid.)

Meede sisaldab investeeringuid v.a **investeeringuid seltsingutele.**

Mitterahaline omafinantseering on abikõlblik vastavalt Põllumajandusministri 21.septembri 2012 määrus nr 75 §35 järgi.

Kasutatud seadme ostmine on abikõlblik Põllumajandusministri 21.septembri 2012 määrus nr 75 §32 (2)sätetatud tingimustel.

Ehituslikud tegevused peavad olema käsitletavat „Ehitusseaduse“ mõistes, millele on antud välja ehitusluba või kirjalik nõusolek või väljastatud projekteerimistingimused.

Meede on käsitletav vähese tähtsusega abina ja allub vähese tähtsusega abi reeglitele juhul kui tegevus on suunatud ettevõtlusele või majandustegevusele.

Meetme raames on kohalikul tegevusgrupil lubatud teha ka (rahvusvahelisi) koostööprojekte.

4. Meetme sihtgrupp

Meetme sihtgrupp on Ida-Harju Koostöökoja tegevuspiirkonnas tegutsevad:

- mittetulundusühingud (sh tegevusgrupp);
- sihtasutused;
- seltsingud (ainult p 5 toodud heakorratööde puhul);
- kohalikud omavalitsused;
- ettevõtjad;

Projektist kasusaajad peavad olema Ida-Harju Koostöökoja piirkonna elanikud ja/või organisatsioonid.

5. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus. Toetatavad tegevused ja nende seos strateegiaga

Meetme rakendamise vajadus on tingitud järgmistest asjaoludest:

1) Täiendavate investeringutoetuse vajadus. 2009.a. märtsist maini kestnud uuring tõi välja, et piirkonna elukeskkonna arendamine nõuab täiendavaid investeringuid, eriti mis puudutab mängu- ja spordiväljakute rajamist, matkaradade korrastamist ning asulate heakorramist.

2) Hea ettevalmistus tagab tulemuse. Investeringuprojektid nõuavad üsna suures mahus ettevalmistustöid, mis vähendab taotlejate võimekust katta vajalik omafinantseeringu ja käibe vahendite osa. Hetkel puudub eraldi toetuskeem ettevalmistustööde toetamiseks, mis on peamiseks eelduseks välisfinantseerimise taotlemisel. See vajadus leidis kinnitust ka läbiviidud uuringus.

3) Tervislikud eluviisid, puhas loodus. Tegevuspiirkonnast suurema osa moodustavad loodusmaastikud. Rekreatsiooniks on see ideaalne piirkond, siin leidub arvukalt matka- ja suusaradu. Ent külastusobjektid ja tugiinfrastruktuur vajavad järeleaitamist, mis toodi prioriteetsena välja 2009.a. märtsist maini kestnud uuringus. Järeleaitamist vajab ka asulate sotsiaalne infrastruktuur. Inimeste üldine keskkonnateadlikkus on valdavalt madal ning jätmete liigiti kogumise harjumus ei ole elanikes veel juurdunud. Paljuski on vähene teadlikkus põhjustatud nõukogudeaegsest mõtteviisist ning pikaajalise süsteemsuse puudumisest. Visuaalne heakord moodustab piirkonna mainest üsna suure osa ning kõik tahavad elada kaunis paigas. Selleks tuleb soodustada omaalgatuslikke heakorrakampaaniaid.

6. Viide arengukava sellele teljele, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab

Meede aitab kaasa Maaelu Arengukava 2007-2013 III telje eesmärgi saavutamisele, milleks on maapiirkondade elu kvaliteedi parandamine ja majandustegevuse mitmekesistamise soodustamine.

7. Viide nõukogu määruses (EÜ) nr 1698/2005 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (ELT L 277, 21.10.2005, lk 1–40) toodud artikli numbrile, mille alla meede kuulub, ning

meetme kood(id) vastavalt komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 (Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 368, 23.12.2006, lk 74–84) Lisale II.

Meetme õiguslik alus toetub Nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 artiklitele nr 52, 55, 56 ja 57. Meetme koodid vastavalt Komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 II Lisa 7. osale on: kood 312, 313, 321, 322, 323.

8. Viide arengukava meetmele juhul kui strateegia meede sellega kattub

Meede ei kattu otseselt ühegi Maaelu Arengukava 2007-2013 meetmega.

9. Saavutatavad indikaatorid ja sihttasemed

Väljund - iseloomustab programmi abil rahastatud tegevusi. Kavandatud saavutustase 2010-2013 elluviidud tegevustele on kuni aastaks 2015.

Tulemus – iseloomustab meetme või projekti tulemusel loodud kasu või hüve, mis on mõõdetav vahetult või teatud aja möödudes pärast meetme või projekti lõppemist. Kavandatud saavutustase 2010-2013 elluviidud meetmetele on kuni aastaks 2017 (tulemuste avaldumise aeg 1-3 a.)

Mõju – iseloomustab programmi rakendamisel saavutatud pikaajalisi positiivseid üldisi trende.

Kavandatud saavutustase 2010-2013 elluviidud programmile on kuni aastaks 2020 (mõjude avaldumise aeg 3-5 a.)

Indikaatoritüüp	Indikaator	Sihttase
Väljundid	- Toetatud tegevuste arv	20
	- Tehtavate investeeringute maht	20 MEEK
	- Toetust saanud külade ja alevike arv	30
Tulemused	- Rekonstrueeritud, rajatud või korrastatud objektide arv	15
	- Paranenud teenustest ja rajatud objektidest kasusajate arv	10 000
	- Ettevalmistatud investeeringuprojektide arv	8
Mõjud	- Loodud töökohtade arv	10
	- Piirkonna tuntuse ja külastatuse kasv	
	- Tervise- ja kultuuriteenuste tarbijate arv suureneb	5%
	- Inimeste rahulolu elukeskkonnaga kasvab ja elanike väljaränne väheneb	

10. Nõuded taotlejale ja toetuse saajale⁹

Projektitoetuse taotleja ja toetuse saaja peab vastama „*Kohaliku tegevusgrupiga halduslepingu sõlmimise taotlemise ja taotluse menetlemise kord, nõuded kohaliku tegevusgrupi kohta ning Leader meetme raames antava kohaliku tegevusgrupi toetuse ja projektitoetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord*” (Põllumajandusministri 21.septembri 2012 määrus nr.75) §29 toodud tingimustele.

Taotleja ja toetuse saaja peavad projekti taotlemisel ja elluviimisel järgima „*Kohaliku tegevusgrupiga halduslepingu sõlmimise taotlemise ja taotluse menetlemise kord, nõuded kohaliku tegevusgrupi kohta ning Leader meetme raames antava kohaliku tegevusgrupi toetuse ja projektitoetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord*” (Põllumajandusministri 21.septembri 2012 määrus nr.75)

toodud nõudeid.

Projektitoetuse taotlemisel peab projektitoetuse taotleja lisaks Põllumajandusministri 21.septembri 2012 määruses nr.75 §37 tingimustele täitma järgmisi Ida-Harju Koostöökoja poolt seatavaid tingimusi:

- 1) Taotleja peab enne taotluse esitamist läbima nõustamise Ida-Harju Koostöökoja nõustaja juures, kes annab nõustamise kohta vastava kinnituskirja.
- 2) Taotleja peab esitama projektikirjelduse ja eelarve (Lisa 1, Lisa 2)
- 3) Heakorratöödega seotud tegevuste korral võib taotlejaks olla ka seltsing.
- 4) Üks taotleja võib ühes voorus esitada meetme raames maksimaalselt ühe projekti (v.a tegevusgrupp, kellele vastav piirang ei kehti).
- 5) Projekteerimise puhul peab taotleja esitama lisaks projekteerimistingimused.

Nõuded mikroettevõttele:

Töötajate arv : 0-9 töötajat

Käive: kuni 2mln EUR

Bilansi maht: kuni 2mln EUR

Nõuded väikeettevõttele (lubatud taotlejana 313 koodi puhul):

Töötajate arv: 10-49 töötajat

Käive: kuni 10mln EUR

Bilansi maht: kuni 10mln EUR

11. Maksimaalsed toetussummad ja –määrad

Maksimaalne toetussumma on kuni **5000 EUR**.

Toetusele lisandub taotlejapoolne omafinantseering.

Toetuse määr mittetulundusühingutele, sihtasutustele ja kohalikule omavalitsusele on kuni 85%, seltsingule kuni 100%, ettevõtjatele kuni 60% abikõlblike kulude maksumusest.

Toetuse määr **investeeringuprojekte ettevalmistavate** tegevuste puhul (*ehitusprojekteerimine, geoloogilised ja geodeetilised uuringud jms*) on olenemata taotlejast kuni 60% abikõlblike kulude maksumusest.

Meede sisaldab infrastruktuuriinvesteeringuid. Vastavalt Leader-meetme määrusele antakse **infrastruktuuriinvesteeringu** tegemiseks toetuse taotlemise korral projektitoetust olenemata taotlejast kuni 60% abikõlblike kulude maksumusest. Infrastruktuuriinvesteeringud on elektrivarustuse, veevarustuse ja kanalisatsiooni ja telekommunikatsiooni investeeringud ning investeeringud teedesse.

Meede on käsitletav vähese tähtsusega abina ja allub vähese tähtsusega abi reeglitele.